

Податкова консультація

Щодо нарахування податкових зобов'язань
з ПДВ при ліквідації основних засобів

Державна фіскальна служба України розглянула звернення платника щодо нарахування податкових зобов'язань з ПДВ при ліквідації основних засобів та, керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу України (далі – ПКУ), повідомляє.

Відповідно до пункту 1.1 статті 1 розділу I ПКУ відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами ПКУ.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Згідно з підпунктами «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 розділу V ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 розділу V ПКУ розташоване на митній території України.

Згідно з пунктом 189.9 статті 189 ПКУ у разі, якщо основні виробничі або невикробничі засоби ліквідуються за самостійним рішенням платника податку, така ліквідація для цілей оподаткування розглядається як постачання таких основних виробничих або невикробничих засобів за звичайними цінами, але не нижче балансової вартості на момент ліквідації.

Відповідно до частини 2 пункту 189.9 статті 189 ПКУ норма цього пункту не поширюється на випадки, коли основні виробничі або невикробничі засоби ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням внаслідок дії обставин непереборної сили, в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у тому числі в разі викрадення основних виробничих або невикробничих засобів, що підтверджується відповідно до законодавства або коли платник податку подає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основних виробничих або невикробничих засобів у інший спосіб, внаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням.

Згідно з підпунктом 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 ПКУ не є постачанням товарів випадки, коли основні виробничі засоби або невикробничі засоби ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням внаслідок дії обставин непереборної сили, а також в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у тому числі в разі викрадення необоротних активів, або коли платник податку надає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення необоротних активів в інший спосіб, внаслідок чого необоротний актив не може використовуватися за первісним призначенням.

Таким чином, підставою для застосування вимог частини 2 пункту 189.9 статті 189 ПКУ стосовно ненарахування податкових зобов'язань при ліквідації основних засобів є причина їх ліквідації.

При цьому застосування вимог частини 2 пункту 189.9 статті 189 ПКУ стосовно ненарахування податкових зобов'язань при ліквідації основних засобів може здійснюватися лише за умови наявності на момент такої ліквідації відповідного документального підтвердження, передбаченого вказаним пунктом.

Таким чином, якщо будівлі та споруди, зазначені у зверненні, за правилами бухгалтерського обліку класифікуються як основні виробничі або невиробничі засоби, то операції з їх ліквідації для цілей оподаткування ПДВ розглядаються як операції з постачання товарів та за такими операціями платник податків зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ.

Якщо будівлі та споруди, зазначені у зверненні, за правилами бухгалтерського обліку не класифікуються як основні виробничі або невиробничі засоби, то за операціями з їх ліквідації податкові зобов'язання з ПДВ у платника податку не виникають.

Щодо обов'язкової реєстрації особи платником ПДВ, то відповідно до пункту 181.1 статті 181 розділу V ПКУ під обов'язкову реєстрацію як платника ПДВ підпадає особа, у якої загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розділом V ПКУ, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1 млн. гривень (без урахування податку на додану вартість).

При цьому, до загального обсягу операцій з постачання товарів/послуг для цілей реєстрації особи як платника ПДВ належать операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою ПДВ, ставкою 7 відсотків, нульовою ставкою ПДВ та звільнені (умовно звільнені) від оподаткування ПДВ. При цьому обсяг операцій, що не є об'єктом оподаткування ПДВ, при обрахунку загального обсягу операцій з постачання товарів/послуг не враховується.

Враховуючи викладене, якщо особа здійснює операції з постачання товарів/послуг на митній території України, що підлягають оподаткуванню згідно з розділом V Кодексу, загальний обсяг яких протягом останніх 12 календарних місяців перевищує 1 млн. гривень, то така особа згідно з вимогами ПКУ повинна подати до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням Заяву і відповідно зареєструватись як платник ПДВ в обов'язковому порядку.